

Jí² gasii¹ in Santiago tii²i 'in jai² líi² Jesucristo

Síi¹i Santiago 'e jí² lo tya' tsá² Israel

1 1 Jna-a, Santiago, síi³na 'e jí² lo. Joon jna-a jaain²¹ 'in jmoo¹o to² tyu¹² Dios joongi to² tyu¹² Ña'ñu¹u' Jesucristo. Síi³na 'e jí² lo tya' tsá² góo³oo 'in taai² jee²¹² tsá² seen²¹ li xiia¹²¹. Joon jna'o' líi¹na' jún² tya' 'in dyatúin² jóon¹on 'lii²¹² Israel.

Uncoon¹³ Dios tsá² 'e liñii²¹²-tsi

2 Jilee²¹naa', tsaru¹u', 'ná¹ jmaa²aa' jløø¹³naa' mi moo²oo' doñi'ee fa'í³. **3** Tsu nee²o' 'e 'ee¹e' tsá² 'e la ja²mo líi²na' jú³ tya' Dios wa lí² itaa¹²¹-tsi' coon¹³ jilaa²¹ fa'í³ 'e sá² tyi'. **4** 'Wii¹³ joon cwolijai¹²gi líi²naa' wana 'ee fa'í³ seen²¹naa', jo cu¹²-oo'. Joon coon¹³ la joon icwo¹o Dios pí³ 'naa' itaa¹²¹-oo' doñi'ee fa'í³.

5 Wana seen²¹ jaain²¹ jee²¹² 'naa' 'in jo ñii¹i 'ee jmáa¹a seen²¹ fa'í³ cwomii¹i 'ido tyani Dios tsu cwoo¹-o Dios tya' jileei²¹ tsá² 'in mí¹. Cwoo²¹-o láai²gi lagi gamí¹ do joon jo jíi²in-gi. **6** Pe tyiin²mo 'áai¹ 'e jo¹o líi² tsá² 'e cwoo¹ Dios jilaa²¹ 'e mí¹ tsá², li mí¹ tsá² 'e jo cu¹²-tsio. Tsu wana mii¹i tsá² cu¹²-tsi líi¹i la lí² jmi'ñi¹³ jnóo¹o coon²¹ tøø²mo. **7** Tsu jileei²¹ 'in líi¹i la joon jo cwo'í¹-tsi wa'a i'ii²¹i tya' Dios. **8** Tsu jaain²¹ tsá² 'in túin² 'i¹-tsi jo lí² jmaa¹a canii².

9 'In tsá² tañii² jee²¹² tsaru¹u' 'ná¹-a unjløø¹³mo yaai wa 'ee fa'í³ seen²¹ tsu Dios nigajmee¹i 'ii 'e galíi¹i jóon¹ Dios. **10** Joon 'in sá² cuu² jee²¹² tsaru¹u' 'ná¹-a jmáa¹a jløø¹³i tsu galili¹³i jo cweei²¹ cu¹²-tsi coon¹³ cúu¹u tsu tsáa¹mo-tsi Dios. Tsu cuu²o tsá² li la lí³, jo wóo² taa¹²¹a. Mi 'yee²¹ ñi¹ joon lityíi² 'áai¹, **11** joon lityuun²¹ 'mó² lí³ do joon xuu¹²¹u lí³ tya'a joon tyée¹mo 'e 'ya¹²gi tya'a. La joon líi¹i 'in sá² cuu² tsu joon ityé¹mo la 'ii²¹² ló¹ 'nii¹i.

Tyaa¹ Santiago júu³ xiiala taain²¹² tsá² juncwii²¹

jløø¹³mo fiin¹³ níi¹i wúu¹

12 Jløø¹³mo 'áai¹ 'in tsañuu¹ 'in jmoo²o taa¹²¹a mo seen²¹ fa'í³ joon jo joo¹²¹-tsi. Tsu 'wii¹³ la joon jo gatuu¹u júu³ tya' Dios i'ii²¹mo coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e taa¹²¹ coon²¹ tøø²mo 'e Dios Jmii²¹ ga'íi² júu³ icwo¹ tya' jileei²¹ 'in iin²¹² 'in ii. **13** Pe wa 'inlíi¹³ 'i¹-tsi jmaa¹a 'e gó² wa mo seen²¹ fa'í³ jo cwo'í¹-tsi 'e Dios gajmaa¹a 'e 'i¹-tsi 'e gó² do. Tsu Dios jo 'i¹-tsi jmáa¹a 'e gó² jon'gi jmoo¹o 'e 'i¹-tsi tsá² 'e gó². **14** 'i¹-tsi tsá² jmáa¹a 'e gó² tsu 'wii¹³ jiin¹³ la joon tí²-tsi jmáa¹a. **15** Joon tsu 'wii¹³i tí²-tsi jmáa¹a 'e gó² 'e joon 'e 'i¹-tsi jmáa¹a 'e gó² joon mi yuui¹³ joon 'nóo¹o tsaa². Joon 'e tsaa² do jmoo¹o 'e tuu²mo 'in tsá² do Dios joon tsalíin² li 'iin²¹²mo.

16 Ru¹u' 'in 'iin²¹²na, jo coon²¹oon' too² yaanaa'. **17** Jilaa²¹ 'e tyú² 'e 'ii¹³na' jó² fu ñu¹fú². Dios cwo¹o jna' jilaa²¹ 'e tyú², 'ii gajmeei¹ ñi¹ coon¹³ sii²¹ coon¹³ jileei²¹ núu¹. Joon jo lisíi² Dios la coon²¹ jmii²¹² la lisíi² ñi¹ coon¹³ 'in catyaa². **18** Joon 'ii gacwo¹o jna' 'e líi²na' jóon¹on tsu la joon 'iin²¹²in. La joon gajmaa¹a mo jo¹o galíi²na' júu³ jai² tya'a. Joon jna' nifu la jee²¹² jileei²¹ 'in jai² líi² la jéei¹. Joon jløø¹³mo Dios 'wii²¹² jna'.

Cwáain¹ 'e tyú²-u 'e 'iin²¹²in Dios

19 'Wii¹³ joon, tsaru¹u' 'in 'iin²¹²na, cwotyaa²aa' tyú² tyii' nuu²uu' la jmoon¹o la jaain²¹ la jaan²¹naa' pe jo cwéei¹ fo²oo' jon'gi jmaa²aa' 'nii²¹-oo' ce tyíi². **20** Tsu jo jmoo¹o tsá² jilaa²¹ tyú² 'e tí²-tsi Dios mo 'nii²¹-tsi. **21** 'Wii¹³ joon tuu²uu' jilaa²¹ 'e 'leei²¹ tsá² coon²¹ jilaa²¹ 'e gó² joon cwo¹ii¹³naa' coon²¹ ce tún¹ 'e júu³ ganuu²uun'. Tsu coon¹³ 'e júu³ do itiin¹³naa'.

22 Pe cwojmaa²aa' jon' wa' jiin¹³ nuu²uun' la to² tyu² júu³ do joon jo coon²¹ too² yaanaa'. **23** Tsu 'in tsá² 'in nuu¹o 'e júu³ do pe jo nuu¹³un líi¹i lawa jaain²¹ tsá² 'in jóø²i ña'a tsi coon²¹ 'u¹. **24** Coon²¹ cata jóø²i ña'a joon cwo¹íi¹i ngóo¹-o joon tsifu 'iin²mo-tsi xiiala 'ii¹i do. **25** Pe jileei²¹ 'in jo 'ín¹-tsi jilaa²¹ 'e nuu¹un joon coon²¹o cwáain¹³ jiin¹³ la to² tyu² júu³ tya' Dios 'e jmoo¹o láai² tsá² joon jo tuu¹u jmoo¹o to² tyú². 'A jløø¹³mo líi¹i coon¹³ jilaa²¹ 'e jmoo¹o.

26 Wana 'inlíi¹³ líi¹i 'e jmoo¹o la to² tyu² Dios pe jo lí² tyu²u to² nisii¹²i 'e faa²¹a, coon²¹ ña'a too². Jo 'ee to² 'ii³in jilaa²¹ 'e jo² líi². **27** Wa'a 'iin²¹²naa' jmáa²aa' jilaa²¹ 'e 'yaa¹-tsi Dios Jmii²¹ 'e ná¹-a uncoon¹³oon' xuui²¹² tsa'níi² coon¹³ 'yia'níi² jilaa²¹ faí³ 'e sá² tya'a. Joon jo un'laai¹ yaanaa' coon¹³ jilaa²¹ 'e gó² 'e jmoo¹o tsá².

Jo tseein²¹ wa'a jmoo¹o tsá² jmai² tyíin¹ jee²¹² tsá²

2 1 Ru¹u', 'in tsáai¹-tsi Ña'ñu¹u' Jesucristo 'in 'yei²gi 'áai¹, jo jmaa²aa' jmai² tyíin¹ tsá². **2** Wana taa²i jee²¹² 'naa' li sicaan²¹naa' gáí¹ tsá², jaain²¹ tsá² 'yu ñí³ cwanáa¹ unnii²¹² cwo²¹o joon tyi²i siin¹³in 'e tyú². Joon 'in jaain²¹gi tyi²i siin¹³in 'e gó². **3-4** Jo unjii²gi coon²¹ 'ii¹³gi 'in tyi²i siin¹³ tyú² lagi 'in tyi²i siin¹³ 'e gó². Wa fuu²uu' 'in tsá² sá² cuu² do: “Ní²ta'a lo lí tyú²”, joon wa fuu²uu' 'in tañíi²in do: “Jaan² lo”, si fuu²uu' 'ee: “Ní², ní 'wó² lo”, un'goo²¹gi 'in jaain²¹ do lagi 'in tañíi²in. Joon wa jmaa²aa' la joon jmaa²aa' jmai² tyíin¹ tsá². Joon jo jmaa²aa' 'ii²¹ røø²¹.

5 Ru¹u' 'in 'iin²¹²na, nuu²uu' 'e fo³oo lo: Dios nigatyii¹³in 'in tsá² tañíi²in taain²¹² juncwii²¹ lo ilíi²in lawa'a tsá² sá² cuu² coon¹³ jilaa²¹ 'e jo¹ líi². Joon i'ii²¹mo lawa coon²¹ 'e gatíi²i 'e tsataa²i li tyu² Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ to² la júu³ ga'íi² Dios Jmii²¹ ilí² tya' jileei²¹ 'in 'iin²¹²in 'ii. **6** Pe 'naa'gi lawa'a 'ee¹mo 'in tsá² tañíi²in do pe tsáa¹mo-'oo' 'in tsá²

sá² cuu² 'in tyu² to² 'naa'. 'In tsá² sá² cuu² do, 'ii 'in jée¹ 'naa' tyani tsaa² to², ¿ja jo¹? **7** Joon 'ii 'in faa²¹ 'laa²¹ tya' Jesucristo. Joon 'naa' jo¹ o líi² naa' Jesucristo.

8 Wana la jai² iuntiin¹³ naa' jiin¹³ la to² tyu² Jesucristo 'ná¹-a un'nee²¹² naa' jileei²¹ tsá² coon²¹ røø²¹, la 'in 'oo¹ o cuu² tiin¹³ lagi tsá² tañí² in. Tsu ni jí² tya' Dios jin²: “Jmaa²¹ 'iin²¹² u'un tsaruu²¹ u lawa'a 'woo²¹ o.” **9** Pe wana jo tsáai¹ 'oo' la jaain²¹ la jaain²¹ tsá² 'e ga'naa² aa' tsaa² joon gaun'lee²¹ mo yaanaa' tyani Dios. **10** Tsu wana gajmaa¹ a tsá² jilaa²¹ to² 'e tyu² Dios pe fiin¹³ coon²¹ naa¹³ tsaa² ijmáa¹ a 'lee²¹ i galáa¹ a 'íi¹ lawa'a jo 'ee jmaa¹ a jiin¹³ coon²¹ to² tyu² Dios. **11** Tsu Dios gajin² in: “Jo foo¹³ o tsamí² tya' tsá² xeei²¹.” Jin² o jon: “Jo jnga¹ u'un tsá².” Joon jiin¹³ jo foo¹³ o tsamí² tya' tsá² xeei²¹ pe wana gajnga¹ u'un tsá² galaa²¹² a tya' Dios, jo galinuu¹³ 'ii²¹ tya'a. **12** 'Wii¹³ joon ngii²¹ i, fo² oo' la jmoo¹ o tsá² 'in galáai² Dios 'e jo ngii¹ gi 'noo¹ o tsaa². Tsu coon¹³ la joon ijmá¹ Dios 'ii²¹ tyii'. **13** Tsu jileei²¹ 'in jo mo jmaa¹ a feei¹-tsi 'wii²¹² tya' tsá² xeei²¹ la joon jon jo fee¹-tsi Dios tya'a mi jmáa¹ a Dios 'ii²¹ tya'a. Pe 'in nigajmaa¹ a feei¹-tsi ijmáa²¹ jon Dios feei¹-tsi 'wii²¹² tya' 'in tsá² no mi tí² 'ii²¹ tya'a.

'In jin² 'e ja² mo líi² Dios 'ná¹ jmáa¹ a jon 'e tyú²-u

14 Tsaru¹ u', jo 'ee to² 'íi³ in wa'a jin² tsá² 'e tsáa¹-tsi Dios joongi jiin¹³ coon²¹ 'e tyú² jo jmoo¹ o. ¿Tí líi² naa' itiin¹³ in 'in tsá² do? **15-16** 'Tí du'-oo'. Wa jaain²¹ tsá² sii²¹ i tsaru¹ u' 'in sityéin¹ jmii²¹² siin¹³ in joongi 'íi¹ i, líi' jin² o: “Cøø¹² xu² u tyú²-u joon jo líi² i cwí².” “Áai¹ du' jmaa².” Pe joon jo 'ee gacwo¹ o 'ido jiin¹³ xu. Coonti jo 'ee to² 'íi³ in júu³ tya'a. **17** La joon líi² coon¹³ tsá² 'in jin² 'e ja² mo líi² júu³ tya' Dios joon jo jmoo¹ o 'e tyú² la jmoo¹ o 'in jai² líi². Jo 'ee to² 'íi³ in 'e jin² in 'e jai² líi² júu³ tya' Dios.

18 La cun' jo ngáa¹ mo isii²¹ tsá²: “Lín² mo jiin¹³ 'e jai² líi² na Dios, jo 'ná¹ jmáa³ aa 'e tyú² 'e tiin¹³ na. Pe 'nu-u fo² o 'e 'ná¹ jmá¹ tsá² 'e tyú²-u” jon. Joon ifo² oo 'in jaain²¹: 'E³ du' jna 'e jai² líi² u xufiin¹³ jo jmoo² o 'e tyú² joon jna-a i'e² oo 'nu 'e jai² líi² na coon¹³ jilaa²¹ 'e tyú² jmoo³ oo. **19** 'Nu-u, ja² mo líi² u 'e jaan²¹ mo Dios seen²¹ joon tyú²-u la joon pe ca jilee²¹ 'in 'líi¹³ líi² la joon, joon jlee¹ in 'goo²¹ o. **20** ¿Tí jo 'øøi²¹ -o'o 'e jo 'ee to² 'íi³ in jilaa²¹ 'e jai² líi² tsá² wa mo jo tyaa¹-tsi 'ii 'e jmáa¹ a 'e tyú²? La líi¹ i tsá² caa²¹² mo líi¹ i. **21** Tyú² ñí² i 'e Dios ga'íi² júu³ 'e 'líi²¹² tsafeei¹ tyi' Abraham jaain²¹ tsá² tyú¹ mo. Joon Dios ga'ii²¹ mo 'e gajmaa¹ a 'líi²¹² tsafeei¹ tyi' Abraham mo gacwoo¹ i lawa coon²¹ fa¹ 'in jóon¹ on do 'in sii²¹ Isaac. **22** Liñí² i 'e coon¹³ jilaa²¹ 'e gajmaa¹ a Abraham do ga'e¹ o xiiala jai² líi². Joon coon¹³ la joon gauntsiin¹ jilaa²¹ 'e jai² líi² coon¹³ 'e gajmaa¹ a do. **23** Coon¹³ la joon gatsín¹ la gajin² jí² tya' Dios: “Ja² mo galíi² Abraham ijmáa¹ a Dios jiin¹³ la gajin² in, joon tsu 'wii¹³ ja² mo galíi² i, ga'íi² Dios júu³ 'e jo 'ee tsaa² røøi²¹ gi. Joon 'e jí² tya' Dios jin² in 'e Abraham do galiseein²¹ tyú² coon¹³ Dios.”

24 Joon coon¹³ la joon liñ²i' 'e Dios 'í² júu³ 'e tyú²mo tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e jmoo¹o jon'on jiin¹³ coon¹³ 'e jai² líi². **25** La joon gal² coon¹³ Rahab, jaain²¹ 'yiiatsangó¹, tsu Dios ga'í² júu³ 'e jo 'ee tsaa² røøi²¹gi Rahab do coon¹³ 'e gajmaa¹a cwáain¹ tya' 'in tsá² do 'in gasii¹in Josué. Gaunjí²in Rahab do joon gauncoon¹³o gacwo'í¹i 'ido lí¹ la xii²¹a. **26** Ñí²oo' wa jo 'yugi alma tyi' cuerpo tyi' 'in 'lí²¹²mo', la joon jon wa jo jmoo¹o tsá² 'e tyú² jo 'ee to² 'í³in jilaa²¹ 'e jai² líi². Jo tsacwaa¹a coon¹³ Dios coon²¹ tøøi².

Jo moo¹ jéei¹ unnisi¹³ tsá²

3 1 Tsaru¹u', jo cwoo¹³-oo' 'e lí²in 'naa' tifo² fúui¹ 'e 'ee²ee' júu³ tyú² tya' Dios. Tsu ñí² 'naa' 'e jilee²¹ 'in 'e² tsá² fee¹gi tsaa² tya'a ilisá² wana jo untiin¹²in júu³ tya'a 'a 'ee¹ do. **2** Joon jile¹e' lí¹ un'lee²¹na' 'áai¹ joon wana jo un'laai³ tsá² yaai coon¹³ jilaa²¹ 'e faa²¹a jo un'lee¹³ 'ña'a coonti. Tsu wana lí² cwo¹ tsá² cwáain¹ yaai 'e faa²¹a jmai² 'e tyú²-u, joon jmoo¹o jiin¹³ 'e tyú²-u jon. **3** Taan¹an' 'nii²¹² ní¹ cwa² 'e jmáa¹a nñu¹²un joon coon¹³ la joon tyu¹u' to² la tøøi² cwa² do. **4** Cón²duu' cwáain¹ xiia la tyu² tsá² to² coon²¹ barco fee¹. Fiin¹³ fee¹ 'áai¹ 'e barco do joon 'gøøi¹³ 'áai¹ 'e tyí² 'e 'la²a 'in tyan¹ barco do tyaan¹ ngóo¹-o xiialí¹ 'iin²¹²in coon¹³ coon²¹ 'mó² pi³ lí¹ jiin¹in. **5** La joon lí² jon unnisi¹³ tsá², pi³ 'áai¹ pe lí² jmáa¹a coon²¹ 'e fee¹. Coon²¹ moo²¹ fee¹ lí² jún¹ tsá² coon¹³ coon²¹ jí² pi³. **6** Joon la lí² coon²¹ jí² pi³ lí² unnisi¹³ tsá². Unnisi¹³ tsá² jo moo¹ jéei¹, yíia¹³ cataain²¹ cataan²¹mo joon coon¹³ la joon un'lee²¹ tsá² yaai. Joon coon¹³ 'ii²¹ tya' lí¹ 'in 'lí²¹mo jmoo¹o unnisi¹³ tsá² 'e 'wii²¹² mii¹³ seein²¹ tsá² ngoo¹ la lí¹ ngóo¹ jí² coon¹³ jilaa²¹ 'e jo to² tí². **7** Lí²-i un'wó¹ tsá² tsi jilee²¹ joo'nuu²¹. Nigaun'wó¹ tsá² tsi jilee²¹ joo²¹ tsí³ cwáa¹ coon¹³ mii²¹ coon¹³ joo²¹ taai² jmi²ñi³. **8** Pe jiin¹³ jaain²¹ jo mo lí² tyu²u to² unnisi¹³i. Jo tii² 'yu unnisi¹³ tsá² 'e jmoo¹o 'e gó². Joon 'e faa²¹a tsá² lí² lawa 'ootyí². **9** Coon¹³ unnisi¹³i un'goo²¹o Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ joon coon¹³ unnisi¹³i do faa¹³a' júu³ 'laa²¹ tya' tsá². Joon lawa faa¹³a' 'laa²¹ tya' Dios tsu Dios gajmeei¹ tsá² 'e lí¹i la lí¹i 'ii-o. **10** Coon²¹ moo'oo²¹ tsá² 'yeei²¹ júu³ tyú² joongi júu³ 'laa²¹. Tsaru¹u', jo tseein²¹ 'e faa²¹a tsá² ji tún² 'ii¹³. **11** Cón²duu' cwáain¹. Jo ja lí² 'yeei²¹ jmii²¹ tyú² coon²¹ lí¹ 'yeei²¹ jmii²¹ ñii²¹. **12** Tsaru¹u', coon²¹ 'mó² cwarí³ coon²¹ lí¹ lí²naa', ¿ti lí² 'í¹ poo²¹? Owa coon²¹ wuunjøø¹³ 'ee, ¿ti lí² 'í¹ mii³ cwarí³ 'ee? Coon¹³ la joon jo lí² 'yeei²¹ jmii²¹ tyú² lí¹ 'yeei²¹ jmii²¹ ñii²¹.

Cwo¹o Dios tsá² jilaa²¹ 'e tyú² 'e 'í¹-tsi

13 Wana seein²¹ jaain²¹ jee²¹² 'naa', jaain²¹ 'in 'øøi²¹-tsi 'áai¹, 'ná¹ jmaa¹a 'ido 'e tyú² joon jo jmaa¹a jløø³. 'Ná¹ ngi¹ 'ido 'wo²-tsi la tñii² ngi¹ 'in jmii¹-tsi. Tsu 'in 'øøi²¹-tsi la jai² jo jmoo¹o jløø³. **14** Pe jo foo²oo' 'e 'øøi²¹-oo' 'áai¹ wana tsiwúu¹naa' jon'gi wana 'iin²¹²naa' jmee²¹²naa'

yaanaa' tsacøøi¹³. Tsu 'in 'øøi²¹-tsi la jai² jo jmoo¹o la joon. **15** Dios jo gacwoo¹ wa'a 'áa¹ tsá² tsiwúu¹. Joon 'in 'øøi²¹-tsi la joon líi¹i lawa tsá² 'in jo cwii¹in Dios. Jmoo¹-o jiin¹³ la 'iin²¹²in. Jmoo¹o jiin¹³ la 'iin²¹²in 'in 'líi³mo. **16** Tsu mo jmoo¹o tsá² feei¹ 'ná'a joon jmoo¹o tsá² mii¹³i jee²¹² yaai jo 'ii²¹ ilisá² jee²¹² 'ii joon ilisá² jilaa²¹ 'e gó². **17** Dios cwo¹o tsá² jiin¹³ 'e tyú²-u 'e 'øøi²¹-tsi. Joon jileei²¹ 'in 'øøi²¹-tsi la joon jo un'leei²¹ yaai jee²¹² tsá², joon jmáa¹a 'e jo to²o tsá² mii¹³i. Jmáa¹a jon inuu¹un 'ee faa²¹a tsá² joon fee¹mo-tsi. Tyú²-u jmaa¹a tya' jileei²¹ tsá². Jo lí² tún² júu³, jmai² coon²¹ tún²-un jmoo¹o. **18** 'In jmoo¹o 'ii²¹ røø²¹ jee²¹² tsá² iuncoon¹³ tsá² xeei²¹ 'e jmáa¹a 'e tyú².

'In jai² líi² Dios jo lí² jmáa¹a la jmoo¹o 'in jo cwii¹in Dios

4 1 Ifuu²¹²uu 'naa' 'e lí' líli¹ 'nii²¹ 'naa' joon jmoo²oo' mii¹³naa' jee²¹² yaanaa'. Jmoo²oo' la joon tsu 'wii¹³ jilaa²¹ 'e gó² 'e 'iin²¹²naa'. Joon jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in tsá² jmoo¹o lawa 'nii²¹ jee²¹² yaai. **2** 'In²¹²naa' coon²¹ 'e tyii' pe jo lí² 'e lí¹oo' joon 'wii¹³ joon 'iin²¹²naa' jngaa¹³naa' ruu²¹naa'. 'Wii¹³ 'oo²oo' tsiwúu¹ tya' 'e 'oo¹o tsá² xeei²¹ tíi¹³naa' joon 'noo²oo' mii¹³ tsu jo líi²ii' tyaa²aa' tyú². Jo 'ii¹³naa' jilaa²¹ 'e 'iin²¹²naa' tsu jo mí²ii' tyani Dios. **3** Joon wa mo gamí²ii' jo níi²naa' tsu mii¹³ii' jiin¹³ 'e 'yaai¹-oo'. Mí²ii' jiin¹³ jilaa²¹ 'e suun²¹naa'. **4** 'Naa' líi¹naa' tsá² 'in ngatiui² Dios! ¿Tí jo ní² 'naa' 'in tsá² 'in tí²-tsi 'e sá² juncwii²¹ 'ee¹mo Dios? Jileei²¹ 'in 'iin²¹²in liseein²¹ tyú² coon¹³ jilaa²¹ 'e sá² juncwii²¹ 'ee¹mo Dios. **5** ¿Tí 'i¹-oo' 'e jo 'ee to² tí² 'e jin² jí² tya' Dios mo jin²in: “Áai¹ súun²in tsá² jilaa²¹ 'e sá² juncwii²¹”? **6** Pe Dios gauncoon¹³gi tsá² 'áai¹. La jin² jí² tya'a: 'Ee¹mo Dios jileei²¹ 'in jmoo¹o jløø³ pe uncoon¹³o 'in tsá² 'wéi¹. **7** Cwoo¹³-oo' jon 'e tyu² Dios to² 'naa'. Jo jmaa²aa' núu¹³un' jiin¹³ la 'iin²¹²in 'in 'líi³. Tyuu¹³naa' to² 'e tyu² 'in 'líi³, jo jmaa²aa'. Joon ijaan²o 'in 'líi³ do. **8** Mí²ii' 'e uncoon¹³ Dios 'naa' tsu uncoon¹³o. Jo jmaa²¹gi 'e gó² pe jmai² 'e tyú² jilee²¹ 'naa' 'in jmoo¹o 'e gó². Joon jileei²¹ 'naa' 'in jo 'iin²¹²in jmá¹ la to² tyu² Dios 'láa² 'wii²¹² jmáa¹a. **9** Cain² cwolfí²naa' 'wii¹³ tya' tsaa² tyii'. Seen²¹naa' xuui²¹²-oo' joon cii²ii' 'wii²¹² tyii'. Joon jilee²¹ 'naa' 'in ngíi¹³ii' ná¹-a cii²ii'. Joon 'e jløø³moo' cwolfí² jiin¹³ 'e xuui²¹²-oo'. **10** Cwo'wo²-oo' yaanaa' tyani Na'ñu¹u' joon isaa²¹i 'naa' jløø³mo 'wii²¹² tyii'.

Jo 'nii¹³ 'naa' tsaru¹u'

11 Tsaru¹u', jo foo²oo' 'laa²¹ tya' tsaru²¹naa' tsu jileei²¹ 'in faa²¹a 'laa²¹ tya' ruu²¹i faa²¹a 'laa²¹ jon tya' to² tyu² Na'ñu¹u' Jesucristo. Tsu 'ii gatyú¹o to² 'e ná¹-a 'iin²¹²in tsá² ruu²¹i. Jo cwéi¹ tyii' jiin¹³ 'e 'iin²¹²naa' jmaa²aa', ná¹ jmaa²aa' jilaa²¹ to² tyu² Na'ñu¹u' Jesucristo. **12** Jiin¹³ Dios lí² tyu² to² tsá². Jiin¹³ 'ii-o jon ijmáa¹a 'ii²¹ tya' tsá². Jiin¹³ 'ii lí² jmáa¹a tiin¹³ tsá² si untyée¹ 'ee. Joon, ¿iin²¹²naa' 'e 'nii¹³ 'naa' tsaru¹u'?

Jo ñí³ 'naa' 'ee ilí² tsa'oo²¹ yíia¹

13 Nñu²duu' jileei'²¹ 'naa' 'in jin² la lo: “Tsa'oo²¹ yíia¹ ní³ii 'e fuu²¹ náa¹ do joon taan²¹² na coon²¹ jiin²¹ loo²¹² xñu 'e 'ní³ii joon jnaa¹³ xñu cuu².” **14** Pe coonti jo ní²ii' 'ee ilí² tsa'oo²¹ yíia¹. Tsu, é'ee lí² juncwii²¹ tya' tsá²? 'E juncwii²¹ tya' tsá² li la li coon²¹ jñí¹ fu taa²¹ ni 'wó². Taa²¹ catá² joon jeen²¹ mo tún¹. **15** Tyú²gi wa'a foo²oo': “Wa cwoo¹ Ña'ññu¹ toon²¹ o'o lo joon jmoo²¹ o'o 'elo si 'edo 'ee.” **16** Pe 'naa' jmoo²oo' jloo¹³ tsu líí²naa' 'e yaamoo' tyu²ññu¹ to² juncwii²¹ tyii'. Joon 'áai¹ gó² la jmoo²oo' do. **17** Tsu jileei'²¹ 'in ñí¹ 'e tyú² pe jo jmoo¹o, 'noo¹ 'ido tsaa² la joon.

Jo tiin¹³ tsá² sá² cuu² coon¹³ cuu²u

5 **1** iNñu²duu' coon²¹ tún¹ jileei'²¹ 'naa' tsá² sá² cuu²! 'Ná¹ tyii²-oo' joongi 'ná¹ 'oo²oo' li xuui²¹²-oo' tya' jilaa²¹ wúu¹ imoo²oo'. **2** Jo 'ee to² 'íi³in jilaa²¹ 'e sá² tyii'. Joon lawa'a 'e joo¹³ cuu²¹u siin¹³ tyú² tyii'. **3** Lawa'a 'e 'yíia²¹ soo¹³ tya' jilaa²¹ cwanáa¹ coon¹³ jilaa²¹ cwataa²¹ tyii'. Joon tsu 'wii¹³ jo líin²-tsi cuu² 'e gasáa¹naa' do joon ityéé¹moo' coon¹³ cuu²uu' tsu jee²¹² catá² ijmáa¹ a Dios 'ii²¹ tya' tsá². **4** Gatí² loocwoo¹o Dios júu³ tya' tsá² 'in nijmaa¹ a to² tya' tsá² sá² cuu². In tsa'leei¹³ do gajmaa¹ a to² jee²¹² tyíia²¹ pe 'in tsá² sá² cuu² jo gatyí¹ 'leei¹³ tya' 'in tsá² jmaa¹ a to² tya'a. Joon Ña'ññu¹ Dios Jmii²¹ ijmáa¹ a 'ii²¹ tya' 'in tsá² 'in 'oo¹o cuu² do. **5** Gateen¹in juncwii²¹ coon¹³ jmai² 'e tyú²-u 'in tsá² sá² cuu² do. Gagøø²¹o tyú²-u lawa joo²¹ núu³ 'e tí² li júuin². Joon gatí² jmii²¹² tya'a. **6** Ni'ññi¹ 'in tsá² sá² cuu² do tsá² tyúí¹ coon¹³ jmai² júu³ tajuu²¹. Joon nigajngaa¹²mo 'ido. Joon 'in tyúí¹ do jo lí² un'øøi¹³ 'ña'a.

Taa²¹ jmaa²aa' ca mi jó¹ Ña'ññu¹ Jesucristo

7 Tsu 'wii¹³ joon, tsaru¹u, tá² téin¹-oo' ca mi jó¹ Ña'ññu¹ Jesucristo. Ní²oo' 'e jileei'²¹ 'in jmoo¹o to² ni cwoo¹³ 'wó² 'ná¹-a sijaan¹an coon²¹ tún² ce garoo²¹o 'e gajñii²¹i. Sijaan¹o ca mi ngíi¹ jmí¹ jó¹ nifu. 'Ná¹-a sijaan¹o jon jmí¹ jó¹ li tséi¹. Ngíi² joongi roo²¹ 'e nijñii²¹i. **8** La joon 'ná¹-a sijaan²aan' coon²¹ ce tún² wa'a jo cwowíin²naa' tsu tí² lí² jó¹ Ña'ññu¹ Jesucristo. **9** Tsaru¹u, jo jmaa¹aa' tsaa² tya' tsá² xeei²¹, joon jo i'náa¹ lisá² 'ii²¹ tyii', tsu Ña'ññu¹ Jesucristo, 'in jmoo¹o 'ii²¹ intí² lí² jó¹. **10** Tsaru¹u, coon²¹duu' cwáain¹ xiiala ngóo¹ 'in gafaa²¹ a cwáain¹ tya' Ña'ññu¹. Gangóo¹-o wúu¹ tya'a pe tsá² 'in ngí¹ coon²¹ tún¹ 'ii. **11** Joon ñí²oo' 'e jløø¹³mo 'in nigajmaa¹ a taa²¹ do. Nanñu²oo' xiiala gajmaa¹ a Job taa²¹a. Joon ñí²oo' 'e tyú² gajmaa¹ a Ña'ññu¹ tya'a mi yuui¹³ ganii²¹ wúu¹. 'Áa¹mo feei¹-tsi Ña'ññu¹ tyi', 'wo²-tsi 'ii.

12 Pe nifu, tsaru¹u, jo 'ée¹³naa' Dios jon'gi 'ée¹³naa' ni 'wó². Tyú²gi tyii' wa jo 'ée¹³naa' coonti. Mo foo²oo': “Joon²”, foo²oo' ilíñi¹ tsá² 'e

ja²mo júu³ tyii'. La joon jon mi foo²oo': "Ún²." Joon coon¹³ la joon jo ijmáa¹ a Dios 'ii²¹ tyii'.

13 Wa seein²¹ 'in 'oo¹o faí³ jee²¹² 'naa' cwofaa¹²¹ a júu³ tyú². Wa seein²¹ 'in jløø¹³mo cwo'øø¹ø coon²¹ júu³ tyú² 'e untyúu¹ i Dios. **14** Wa seein²¹ 'inlñii¹³ tsatsaa¹³ jee²¹² 'naa' cwote¹² 'e 'in tsatsaa¹³ do 'in tsacøøi¹³ jee²¹² 'in jai¹² líi² 'e faa²¹ a 'ido 'wii²¹² tya'a joon 'e suun¹un aceite tya'a la lí² 'e gatyú² Ña'ñu¹u' to². **15** Joon tsu 'wii¹³ ja²mo líi² i'láa²mo. Joon Ña'ñu¹u' ijmá¹ isiin¹³mo. Joon wana niga'noo¹o tsaa² joon 'íi²mo Ña'ñu¹u' tsaa² tya'a. **16** 'Wii¹³ joon jmaa²aa' 'naa' júu³ la jaain²¹ la jaan²¹naa' tsaa² ga'noo²oo', joon foo²oo' júu³ tyú² 'wii²¹² tya'a la jaain²¹ la jaan²¹naa'. Coon¹³ la joon iun'láa²moo'. 'E júu³ tyú² 'e faa²¹ a jaain²¹ tsá² 'in jo røøi²¹gi tsaa² tyani Dios lí² jmáa¹ a coon²¹ 'e fee¹. **17** 'In 'líi²¹² tsagoo²¹o' Elías, 'in gafaa²¹ a cwáain¹ tya' Dios calii, líi¹i la líi¹i jna' joon mo gamii¹i tyani Dios 'e jo tsá² jmí¹ jo gangó¹ jmí¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no¹³. **18** Joon mo ngayuui¹³ joon gafaa²¹ a júu³ tyú² joon gangó¹ jmí¹ tún¹ joon garoo²¹ 'e jñii²¹ tsá² tún¹.

19-20 Tsaru¹u', wana tuu²¹ la jai¹² jaain²¹ jee²¹² 'naa' joon 'in xeei²¹gi uncoon¹³o 'e jaa²¹ a-tsi cwoliñí² 'naa', 'in gajmaa¹ a la joon galáa²mo jaain²¹ 'in røøi²¹ tsaa² fu¹ gó². Joon gauntiin¹³mo 'in tsá² røøi²¹ tsaa² do 'e jo tsáa¹ a lí 'líi³. Joon 'láa²mo tsaa² tya' tsá² ga'ín¹.